

VYHODNOTENIE DOPRAVNÉHO PRIESKUMU
VYKONANÉHO V DŇOCH 26.3. - 4.4. 2019

Máj 2019

OBSAH

Obsah.....	2
Zoznam skratiek.....	3
Úvod.....	4
1. Metodika dopravného prieskumu	5
2. Vyhodnotenie dopravného prieskumu.....	7
2.1. Využitie neadresných cestovných lístkov v tarifných zónach IDS BK.....	8
2.2. Percentuálny podiel železničných dopravcov v jednotlivých zónach.....	9
Záver	12

Zoznam skratiek

BID – Bratislavská integrovaná doprava, a.s.
BSK – Bratislavský samosprávny kraj
CP – cestovný poriadok
DPB – Dopravný podnik Bratislava, a.s.
HMB – Hlavné mesto SR Bratislava
IDS BK – Integrovaný dopravný systém v Bratislavskom kraji
JCL – jednorazový cestovný lístok
MHD – mestská hromadná doprava
PAD – prímestská autobusová doprava
PCL – predplatný cestovný lístok
RJ-SK – RegiJet, a.s.
SL – Slovak Lines, a.s.
ZSSK – Železničná spoločnosť Slovensko, a.s.
ŽD – železničná doprava

ÚVOD

V dňoch 26. marca až 04. apríla 2019 bol vykonaný dopravný prieskum zameraný na aktualizáciu koeficientov potrebných pre delbu tržieb v IDS BK. Cieľom dopravného prieskumu bolo zistiť nasledovné koeficienty:

- podiel využitia tarify IDS BK voči tarife dopravcu (ZSSK, RJ-SK,DPB – SMS CL),
- koeficienty využitia neadresných cestovných lístkov v jednotlivých zónach IDS BK.

Dopravný prieskum bol vykonaný v súlade so znením Prílohy č.3 Štandard finančných tokov IDS BK k Zmluve o podmienkach prepravy a zabezpečení činností súvisiacich s prevádzkou IDS BK. Táto zmluva stanovuje vykonanie takéhoto prieskumu potrebné aspoň jeden krát ročne. Výsledky dopravného prieskumu slúžia ako vstupné parametre pre delbu tržieb medzi dopravcov zaradených do IDS BK.

Dopravný prieskum bol realizovaný v plnej réžii koordinátorom IDS BK. Spôsob vykonania dopravného prieskumu a jeho rozsah bol pri jeho príprave konzultovaný so všetkými partnermi v rámci pracovných stretnutí Tarifno – legislatívnej skupiny a následne schválený.

1. METODIKA DOPRAVNÉHO PRIESKUMU

Metodikou na vykonanie dopravného prieskumu boli určené postupy a otázky sčítacích komisárov, ktorí vykonávali sčítanie vo vozidlách všetkých dopravcov zaradených do IDS BK.

Postup sčítacieho komisára bol stanovený manuálom, ktorý bol vypracovaný pre jednotlivé druhy dopravy a obsahoval všetky postupy ako aj otázky počas sčítania.

V MHD sa sčítací komisár dopytoval v prvom rade na druh cestovného lístka (PCL, JCL adresný, JCL neadresný, SMS lístok). Pokiaľ cestujúci na svoju prepravu využil JCL neadresný bolo povinnosťou sčítacieho komisára sa cestujúceho dopytovať na začiatok a koniec cesty a typ neadresného JCL (zónová a časová platnosť CL).

V prímestskej autobusovej doprave sa sčítací komisár v prvom rade dopytoval cestujúceho na začiatok a koniec jeho cesty a potom na druh cestovného lístka. Cestovné lístky boli rozdelené na tri druhy a to PCL, JCL adresný a JCL neadresný.

V železničnej doprave (vlaky kategórie OS a REX) sa sčítací komisár v prvom rade dopytoval cestujúceho na začiatok a koniec jeho cesty a potom na druh cestovného lístka. Cestovné lístky boli rozdelené na päť druhov a to PCL, JCL adresný, JCL neadresný, kombinovaný cestovný lístok (na jednej trase kombinácia taríf IDS BK a tarify železničného dopravcu ZSSK alebo RJ-SK) a CL vydaný podľa tarify železničného dopravcu.

Pre každý druh dopravy bol vytvorený sčítací hárok, ktorý bol pripomienkovaný a schválený partnermi. Každý sčítací komisár mal presne stanovený rozpis spojov resp. vlakov na ktorých vykonával sčítanie. Pre účely kontroly mali sčítací komisári v MHD povinnosť označovať si kontrolné lístky, v autobusoch SL im bol vydaný pri nástupe registračný lístok a v prímestských vlakoch vlakový personál označil hárok pečiatkou (vo vlakoch ZSSK bol vydaný aj kontrolný lístok). Počas vykonávania dopravného prieskumu bol každý sčítací komisár označený menovkou.

Získané údaje od cestujúcich sčítací komisár zaznamenávali do pripravených hárkov. Údaje o začiatku a konci cesty sa zaznamenávali podľa číselného označenia zón. Druh CL sa zaznamenával podľa kódu uvedeného v hlavičke sčítacieho hárku.

Počet sčítacích komisárov v jednotlivých dopravných prostriedkoch bol nasledovný:

- 2 sčítací komisári vo vozidlách DPB,
- 1 sčítací komisár vo vozidle SL,
- 2 sčítací komisári v prímestských vlakoch.

Dopravný prieskum sa vykonával v dňoch 26. marca až 04. apríla 2019. Počty sčítacích komisárov v dané dni a v jednotlivých druhoch dopravy sú uvedené v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1 Počty sčítacích komisárov

	MHD	PAD	ŽD
pracovné dni	96	56	92
sobota	20	22	16

2. VYHODNOTENIE DOPRAVNÉHO PRIESKUMU

Spracovanie údajov od sčítacích komisárov bolo realizované BID, a.s.. Výsledky prieskumu sú rozdelené do troch kategórií, a to podľa druhu dopravy:

- mestskú hromadnú dopravu, realizovaná v rámci IDS BK dopravcom DPB,
- prímestská autobusová doprava, realizovaná v rámci IDS BK dopravcom SL,
- železničná doprava, realizovaná v rámci IDS BK dopravcom ZSSK a RJ-SK.

V prípade prímestskej autobusovej doprave bolo sčítanie rozdelené na smery:

- Bratislava - Záhorie,
- Bratislava - Pezinok,
- Bratislava – Most pri Bratislave,
- Bratislava - Senec,
- Bratislava – Dunajská Lužná.

V železničnej doprave bolo sčítanie rozdelená na smery podľa jednotlivých trati:

- Bratislava – Malacky,
- Zohor – Záhorská Ves,
- Bratislava – Pezinok,
- Bratislava – Senec,
- Bratislava – Kvetoslavov,
- Bratislava - Rusovce.

V MHD bol rozpis pohybov sčítacích komisárov v zónach 100 a 101 zabezpečený podľa pomeru skutočne realizovaných výkonov dopravcu DPB. Dopravným prieskumom boli zistené nasledovné podiely prepravených cestujúcich na jednotlivé druhy cestovných dokladov (v zátvorke je uvedená zmena oproti výsledkom dopravného prieskumu z marca 2018):

• podiel prepravených cestujúcich na PCL IDS BK	66,41 % (-4,24%)
• podiel prepravených cestujúcich na JCL IDS BK adresné	9,29 % (+2,83 %)
• podiel prepravených cestujúcich na JCL IDS BK neadresné	16,39 % (-0,23 %)
• podiel prepravených cestujúcich na SMS cestovné lístky	7,91 % (+1,64 %)

Celkovo bolo sčítanie realizované na vzorke 30 047 cestujúcich v MHD.

V PAD boli dopravným prieskumom zistené nasledovné podiely prepravených cestujúcich na jednotlivé druhy cestovných dokladov:

• podiel prepravených cestujúcich na PCL IDS BK	50,80 % (+8,11 %)
• podiel prepravených cestujúcich na JCL IDS BK adresné	45,50 % (-10,80 %)
• podiel prepravených cestujúcich na JCL IDS BK neadresné	1,70 % (+0,69 %)

V prímestskej autobusovej doprave bol dopravný prieskum realizovaný na vzorke 9 499 cestujúcich.

V ŽD (ZSSSK a RJ-SK) boli dopravným prieskumom zistené nasledovné pomery prepravených cestujúcich na jednotlivé druhy cestovných dokladov:

- podiel prepravených cestujúcich na PCL IDS BK 11,75 % (+1,07 %)
- podiel prepravených cestujúcich na JCL IDS BK adresné 2,75% (+2,08 %)
- podiel prepravených cestujúcich na JCL IDS BK neadresné 1,54 % (+1,22 %)
- podiel prepravených cestujúcich v kombinácii taríf IDS BK a tarify ŽD 9,81 % (-6,11 %)
- podiel prepravených cestujúcich CL ŽD 74,15 % (+1,74 %)

Na základe posilnenia železničnej dopravy a pripojenia dopravcu RJ-SK v priebehu roka 2018 bol v októbri 2018 realizovaný mimoriadny dopravný prieskum. V zátvorke je uvedené porovnanie s výsledkami dopravného prieskumu z októbra 2018. V železničnej doprave bol dopravný prieskum realizovaný na vzorke 32 809 cestujúcich.

2.1. Využitie neadresných cestovných lístkov v tarifných zónach IDS BK

Dopravným prieskumom bolo zistené využívanie neadresných cestovných lístkov v jednotlivých zónach IDS BK. Výsledkom dopravného prieskumu je sumárna tabuľka percentuálnych podielov využitia jednotlivých typov neadresných cestovných lístkov do všetkých tarifných zón IDS BK.

V Tabuľke č. 2 je znázornené percentuálne rozdelenie jednotlivých lístkov podľa ich zónovej a časovej platnosti s rozdelením na zóny 100 a 101 a celkový sumár za regionálne zóny. Kompletná tabuľka s presným rozdelením do regionálnych zón sa nachádza v prílohe tohto dokumentu vo formáte xls.

Tabuľka č. 2 Percentuálny podiel v regionálnych zónach v %

Typ lístka		Zóny			Región IDS BK	spolu
Zónová platnosť	Časová platnosť	100	101	spolu		
		% podiel				
2	15	75,1238	24,4224	99,5462	0,4538	100
2	30	64,3682	34,1965	98,5647	1,4353	100
3	60	48,2213	41,5811	89,8024	10,1976	100
4	60	25,0000	25,5155	50,5155	49,4845	100
5	90	20,9125	22,4335	43,3460	56,6540	100
6	90	16,3594	16,7435	33,1029	66,8971	100
7	120	15,7895	10,5263	26,3158	73,6842	100

Typ lístka		Zóny			Región IDS BK	spolu
Zónová platnosť	Časová platnosť	100	101	spolu		
		% podiel				
8	120	12,8889	12,8889	25,7778	74,2222	100
9	150	11,1511	11,1511	22,3022	77,6978	100
10	150	10,3286	10,3286	20,6572	79,3428	100
Karnet	-	50,0000	50,0000	100,0000	0,0000	100

Zmeny v porovnaní s dopravným prieskumom realizovaným v apríli 2018:

- 2 zónový 15 min CL – zvýšenie podielu pre 100+101 o 0,0005%,
- 2 zónový 30 min CL – zníženie podielu pre 100+101 o 0,0033%,
- 3 zónový CL – zníženie podielu pre 100+101 o 0,0012 %,
- 4 zónový CL – zníženie podielu pre 100+101 o 0,0200 %,
- 5 zónový CL – zníženie podielu pre 100+101 o 0,0190 %,
- 6 zónový CL – zníženie podielu pre 100+101 o 0,0217 %,
- 7 zónový CL – zníženie podielu pre 100+101 o 0,0337 %,
- 8 zónový CL – zvýšenie podielu pre 100+101 o 0,0066 %,
- 9 zónový CL – zníženie podielu pre 100+101 o 0,0133 %,
- 10 zónový CL – zvýšenie podielu pre 100+101 o 0,0121 %,
- Karnet – bez zmeny podielov medzi zónami.

2.2. Percentuálny podiel železničných dopravcov v jednotlivých zónach

V Tabuľke č. 3 a č. 4 sú uvedené percentuálne podiely, podľa ktorých sa prepočítavajú vykonané miestové kilometre dopravcov ZSSK a RJ-SK.

Výsledky dopravného prieskumu sú rozdelené na údaje z pracovných dní a údaje získané počas dní pracovného voľna. Následne sa získané údaje prepočítajú podľa priemerného počtu pracovných dní (250 pracovných dní).

$$K = \frac{K_{PD} * PPD + K_S * DPV}{PPD + DPV}$$

kde: K – výsledný koeficient

K_{PD} – koeficient pracovných dní (výsledok dopravného prieskumu)

K_S – koeficient soboty (výsledok dopravného prieskumu)

PPD – počet pracovných dní v danom roku

DPV – počet dní pracovného voľna v roku

Podmienka: $PPD + DPV = 365$

Tabuľka č. 3 Percentuálny podiel železničných dopravcov v zóne 100+101

Smer	Apríl 2019	Zmena oproti októbru 2018
Záhorie	34,5308 %	+2,8478 %
Pezinok	21,0161 %	-2,9378 %
Senec	26,7230 %	-10,9440 %
Rusovce	41,5698 %	-0,8059 %
Kvetoslavov	28,8042 %	-3,6781 %

Tabuľka č. 4 Percentuálny podiel v regionálnych zónach v %

Zóna	Apríl 2019	Zmena oproti októbru 2018
215	20,7547 %	+6,2579 %
225	20,6390 %	+6,2931 %
230	21,9336 %	0,0000 %
235	19,3112 %	+5,8759 %
240	21,9379 %	0,0000 %
245	18,6658 %	+5,5130 %
250	22,9930 %	0,0000 %
255	18,2988 %	+5,6162 %
265	6,5963 %	-2,1020 %
275	3,4791 %	-4,4255 %
285	2,0329 %	-4,4098 %
510	12,9154 %	+0,9540 %
520	12,0545 %	+1,4309 %
530	6,7070 %	+0,2506 %
610	12,2422 %	-2,2856 %
620	11,2959 %	-2,2955 %
630	9,1983 %	-1,4228 %
640	2,7701 %	-1,3752 %
645	0,3180 %	-1,3560 %
650	1,3829 %	-1,5002 %
715	14,3624 %	+0,9755 %
725	13,0714 %	+1,3818 %

V tabuľke č. 3 a 4 je uvedené porovnanie podielu tarify IDS BK voči tarife železničných dopravcov. V októbri 2018 bol realizovaný mimoriadny dopravný prieskum z dôvodu zavedenia vlakových spojení na žel. stanicu Bratislava – Nové Mesto (linky S55 a S65) a z dôvodu upresnenia využívania tarify IDS BK vo vlakoch RegioJet na linke S70 (prieskum v apríli 2018 bol realizovaný len 3 týždne od vstupu RegioJet do IDS BK, čo je krátky časový úsek na zmeny v správaní cestujúcich). Pri porovnaní výsledkov prieskumu je pokles v zónach 100+101 na smer Pezinok, Senec a Kvetoslavov, avšak pri medziročnom porovnaní (porovnanie prieskumu apríl 2018 a apríl 2019) stúplo využívanie tarify IDS BK na smer Senec o 4,0397 % a na smer Kvetoslavov o 4,2446 %. Na smer Pezinok je medziročný pokles o 2,4472 %.

V rámci regiónu zaznamenávame zvýšenie podiel tarify IDS BK voči tarife železničných dopravcov vo všetkých smeroch okrem smeru na Senec. Pri medziročnom porovnaní je využívanie tarify IDS BK v zónach 610, 620, 630 a 645 bez výraznej zmeny.

V rámci regiónu je stále zaznamenaný nárast cestujúcich využívajúcich tarifu IDS BK vo vlakoch. Najviac sa na tomto náraste podieľali cestujúci využívajúci PCL IDS BK. Táto skutočnosť je odzrkadlená aj v počtoch predaja PCL v kombinácii zón 100+101 a regiónu. Výrazná zmena nastala vo využívaní lomenej tarify, kde zaznamenávame výrazný pokles. Práve cestujúci, ktorí v minulosti využívali lomenú tarifu teraz podľa výsledkov prieskumu využívajú PCL IDS BK.

V zónach 230, 240 a 250 nebol dopravný prieskum realizovaný, nakoľko sčítací komisár, ktorý mal sčítanie v týchto zónach vykonať na svoju prácu nenastúpil a ani nás vopred neinformoval o tejto skutočnosti. Z tohto dôvodu sa pre deľbu tržieb v týchto zónach budú naďalej uplatňovať koeficienty zistené v prieskume počas októbra 2018.

ZÁVER

Rozsah a spôsob vykonávania dopravného prieskumu bol pri príprave konzultovaný a schválený so všetkými partnermi. Dopravným prieskumom boli zistené nové koeficienty potrebné pre delbu tržieb (aktualizácia využitia neadresných cestovných lístkov v jednotlivých zónach IDS BK a aktualizácia pomeru cestujúcich využívajúcich na prepravu tarifu IDS BK vo vlakoch ZSSK a RJSK).

Počas vykonávania dopravného prieskumu neboli zistené závažné nedostatky a zistené drobné nedostatky počas dopravného prieskumu boli operatívne odstránené. Podľa Štandardu finančných tokov IDS BK a schválenej Metodiky na vykonávanie dopravných prieskumov budú dopravcovia požiadaný o stanovisko k výsledkom dopravného prieskumu. V prípade nesúhlasného stanoviska je dopravca povinný zaslať spolu so stanoviskom aj odôvodnenie. Za opodstatnené výhrady k dopravnému prieskumu sa budú považovať podklady od dopravcu podložené prepočtami a skutočnými dátami s odchýlkou väčšou ako 10 % oproti výsledkom dopravného prieskumu. Po odsúhlasení výsledkov prieskumu všetkými dopravcami prebehne následná delba tržieb už podľa nových vstupných parametrov.